

Fotoğraf: Five Furlong

Güvercinler evlerini nasıl bulur?

Daha önce posta güvercini diye bir şey duymuş muydunuz? Bir tür evcil güvercin olan bu kuşlar çok uzun mesafelerden bile güvercinliklerini bulma yeteneğine sahiptir. Bu kuşlar yüzyıllar boyu çok uzaklardan evlerine mesaj ve haber iletmek için, posta güvercini olarak kullanılmıştır. Ama bu kuşların yollarını tam olarak nasıl buldukları her zaman bir sır olarak kalmıştır.

Alman ornitolog (kuş bilimci), Hans Wallraff, güvercinlerin havadaki kokuları ve rüzgarın yönünü kullanarak evlerinin yolunu buldukları tezini ortaya atmıştır. İşe, güvercinliklerin etrafından hava örnekleri toplayarak başlamıştır. Bu örneklerde havanın özel kokusunu oluşturan bazı kimyasal maddeler aramıştır. Bu şekilde, farklı alanlarda farklı kimyasal oranlarının birbirinden farklı olduğunu bulmuştur. Bu da farklı alanların farklı kokularının olduğu anlamına gelmektedir. Diğer yandan farklı kokuların rüzgarın yönüne ve gücüne göre artıp azaldığını görmüştür.

Çok lezzetli simitler yapan bir ekmek fırınının kuzeyinde bir yerde oturduğunuzu düşünün. Rüzgar ne zaman güneyden esse, pişirilen nefis simitlerin kokusu size gelirdi. Simit kokusunun çok yoğun olduğu bir yere bırakırsanız ve evinizin yolunu bulmak isterseniz ne yapardınız? Fırına yakın bir yerde yani evinizin güneyinde bulunduğunuzu tahmin edip, evinizi bulmak için kuzeye doğru gitmeniz gerektiği mantığını yürütebilirsiniz.

Yeni araştırmasında Hans Walleaff güvercinlerin atmosferimizdeki bu “koku ve rüzgar” haritasını kullanarak yönlerini bulduğunu ve güvercinliklerine dönebildiğini göstermiştir.

Avrupa Jeobilim Birliği'nin (AJB) 'How pigeons may smell their way home' (Güvercinler nasıl evlerinin yoluna kokuyla buluyor olabilir) adlı basın bülteni'nin çocuk sürümüdür. Yazar: Bárbara Ferreira. Bilimsel içerik inceleme: Heather Niederer ve Sam Illingworth. Eğitici içerik inceleme: Marina Drndarski. Çeviri: Özge Özkaya. Daha fazla bilgi için: <http://www.egu.eu/education/planet-press/>.